

DE VLAAMSE MINISTER VAN OMGEVING EN LANDBOUW

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

**Betreft: - Voorontwerp van decreet houdende diverse bepalingen inzake
omgeving, leefmilieu en natuur, ruimtelijke ordening en landbouw
- Tweede principiële goedkeuring**

Samenvatting

Voorliggend decreet bevat verschillende wijzigingen van decreten op vlak van omgeving, leefmilieu en natuur en ruimtelijke ordening, alsook wijzigingen aan het decreet van 28 juni 2013 betreffende het landbouw- en visserijbeleid.

Deze wijzigingen kaderen steeds binnen volgende beleidsdoelstellingen: heldere, transparante en duidelijke regelgeving, actuele regelgeving, een vermindering van regeldruk door het schrappen van overbodige regels en het wegwerken van onduidelijkheden.

Zo bevat dit decreet wijzigingen aan 23 wetten en decreten uit het beleidsdomein Omgeving, en 1 decreet uit het beleidsdomein Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie, Landbouw en Sociale Economie.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: Omgeving

Beleidsveld: Omgeving en Natuur

Beleidsdomein: Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie, Landbouw en Sociale Economie

Beleidsveld: landbouw en zeevisserij

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaande voorontwerp van decreet werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2025/201 van 12 juni 2025.

Het advies van de Inspectie van Financiën werd uitgebracht op 24 juni 2025.

Het begrotingsakkoord werd verleend op 16 juli 2025.

De Vlaamse Regering heeft op 18 juli 2025 het ontwerpbesluit een eerste keer goedgekeurd (VR 2025 1807 DOC.0727).

De SARO bracht briefadvies uit op 27 augustus 2025.

De SERV liet 15 september 2025 weten niet in te gaan op de adviesvraag. De sociale partners verwijzen naar het advies dat ze hierover zullen uitbrengen in de Minaraad.

De SALV bracht advies uit op 15 september 2025.

De MinaRaad bracht advies uit op 18 september 2025.

De VTC bracht advies uit op 9 september 2025.

Voor een bespreking van deze adviezen wordt verwezen naar de memorie van toelichting.

2 INHOUD

A. BETROKKEN DECRETEN

Het als bijlage 1 toegevoegd voorontwerp van decreet houdende diverse bepalingen inzake omgeving, natuur en landbouw beoogt een wijziging van diverse bepalingen van de volgende teksten:

- 1) de jachtwet van 28 februari 1882
- 2) de wet van 22 juli 1970 op de ruilverkaveling van landeigendommen uit kracht van de wet
- 3) het decreet van 21 december 1988 houdende oprichting van de Vlaamse Landmaatschappij
- 4) het Jachtdecreet van 24 juli 1991
- 5) het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid
- 6) het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu
- 7) het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018
- 8) het decreet van 16 juni 2006 betreffende het oprichten van de Vlaamse Grondenbank en houdende wijziging van diverse bepalingen
- 9) het Bodemdecreet van 27 oktober 2006
- 10) het Mestdecreet van 22 december 2006
- 11) het decreet van 25 mei 2007 houdende de harmonisering van de procedures van voorkeurechten
- 12) het decreet van 27 maart 2009 betreffende het grond- en pandenbeleid
- 13) het decreet van 8 mei 2009 betreffende de diepe ondergrond
- 14) de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening
- 15) het decreet van 23 december 2011 betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen
- 16) het decreet van 28 juni 2013 betreffende het landbouw- en visserijbeleid
- 17) het decreet van 28 maart 2014 betreffende de landinrichting
- 18) het decreet van 25 april 2014 betreffende complexe projecten
- 19) het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning
- 20) het decreet van 8 december 2017 houdende wijziging van diverse bepalingen inzake ruimtelijke ordening, milieu en omgeving,
- 21) het Instrumentendecreet van 26 mei 2023
- 22) het decreet van 9 juni 2023 houdende de Vlaamse Parken en algemene landschapszorg
- 23) het decreet van 17 mei 2024 tot wijziging van de regelgeving betreffende de omgevingsvergunning wat betreft de invoering van een modulaire omgevingsvergunningsprocedure en het omgevingsbesluit

Voor een uitgebreide toelichting van de wijzigingen wordt verwezen naar de memorie van toelichting.

B.

C. TECHNISCHE WIJZIGINGEN NA EERSTE PRINCIPIËLE GOEDKEURING

2.1.1 Aanwijzing als speciale beschermingszone

Wanneer de afwijkingsprocedure van artikel 36ter §5 Natuurdecreet doorlopen is (de ADC-toets), dient in principe nog eenzelfde procedure doorlopen te worden voor de aanduiding als speciale beschermingszone, terwijl beide procedures dezelfde waarborgen bieden. De Vlaamse Regering kan voortaan de gebieden waar compenserende maatregelen genomen worden definitief aanwijzen als speciale beschermingszone in één procedure.

Hoewel deze afwijkingsprocedure nog maar enkele keren is toegepast, houdt dit een lastenverlaging in wat betreft personeel van de Vlaamse overheid. De capaciteit die hierdoor vrijkomt, wordt aangewend voor de reguliere taken van ANB.

Er is geen andere bestuurlijke impact op Vlaanderen of de lokale besturen.

➤ **Afstemming rapporteringsfrequentie milieuschade**

De termijn waarbinnen gerapporteerd moet worden over milieuschade (voorzien in artikel 15.11.1 DABM) wordt afgestemd op de termijn, voorzien in artikel 18, lid 1, Milieuschaderichtlijn.

➤ **Invoering rechtsbasis voor RENURE in Mestdecreet**

Op het nitraatcomité van 19 september 2025 werd een aanpassing aan bijlage III van de Nitraatrichtlijn goedgekeurd, met betrekking tot RENURE ("REcovered Nitrogen from manURE).

Om de invoering van RENURE ook in Vlaanderen mogelijk te maken, dient dit in Vlaamse regelgeving omgezet te worden. In navolging van de afspraak onder punt C zijn daarom een aantal bepalingen dienaangaande aan de tekst van voorliggend ontwerp van decreet toegevoegd.

➤ **Bijkomende subcategorieën van gebiedsaanduiding binnen de categorie van gebiedsaanduiding landbouw**

Op 3 oktober 2025 keurde de Vlaamse Regering een besluit goed dat 2 bijkomende subcategorieën van gebiedsaanduiding binnen de categorie van gebiedsaanduiding landbouw aanduidde.

In de nota aan de Vlaamse Regering bij definitieve goedkeuring (VR 2025 0310 DOC.0894/1) werd aangegeven dat voor de duidelijkheid en helderheid de subcategorieën ook via decreet toegevoegd worden aan artikel 2.2.6, §2, VCRO.

Voor de bestuurlijke impact (budgettaire, het personeel van de Vlaamse overheid en op de lokale en provinciale besturen) en betrokkenheid van andere entiteiten wordt verwezen naar het dossier van voormeld besluit van de Vlaamse overheid van 3 oktober 2025 (definitieve goedkeuring VR 2025 0310 DOC.0894/1 en principiële goedkeuring (VR 2025 0407 DOC.0585).

➤ **Aanpassing uitrijregeling meststoffen-nuancering verplichting voor bodemstaalname bij najaarsbemesting voor spruitkool**

Voor bepaalde types van najaarsbemesting dient voorafgaandelijk aan de bemesting een bodemanalyse met bijhorend bemestingsadvies uitgevoerd te worden. Het uitvoeren van dergelijke analyse is echter voor sommige teelten moeilijk of onmogelijk uitvoerbaar, gelet op bijvoorbeeld de dichte begroeiing die er naar het einde van het teeltseizoen is. Terwijl een analyse ook geen meerwaarde heeft, aangezien de bemestingsbehoefte ook op basis van andere aspecten vastgesteld kan worden (vb. bladkleur, bladgroei, ...) en te veel meststoffen voor sommige teelten ook tot kwaliteitsverlies leidt. Bovendien zijn sommige teelten, zoals spruitkool, diepwortelend, waarbij de nitraatresidustalen geen probleem vormen. Het gaat hier bijgevolg voor sommige teelten om een moeilijk na te leven voorwaarde, zonder meerwaarde. Dit geldt met name voor spruitkool zo. Doch ook andere teelten kunnen in die situatie zitten. Daarom is aan de tekst van voorliggend ontwerp van decreet een bepaling toegevoegd die de voorwaarde van het uitvoeren van een voorafgaandelijke

bodemanalyse met bijhorend bemestingsadvies opheft voor spruitkool en de Vlaamse Regering de mogelijkheid heeft om ook andere teelten van die voorwaarde vrij te stellen.

➤ **Aanpassing aan de vergoedingsregeling m.b.t. WORG's (art. 5.6.8 VCRO)**

In het voorontwerp zoals een eerste keer principieel goedgekeurd, werd met de wijziging aan artikel 5.6.8, §6 VCRO geremedieerd aan een discrepantie in de omschrijving van de begunstigden van een vergoeding tussen enerzijds het bewuste VCRO-artikel en anderzijds artikel 5 van het Instrumentendecreet van 26 mei 2023. In artikel 5.6.8, §6, VCRO werd, net als in artikel 5 van het Instrumentendecreet van 26 mei 2023, geschreven dat het de zakelijk gerechtigden zijn die begunstigden zijn van de vergoeding.

Daardoor werd echter een nieuwe discrepantie gecreëerd. Artikel 3 Instrumentendecreet van 26 mei 2023 bevat namelijk een definitie van "zakelijke gerechtigden" voor de toepassing van het Instrumentendecreet (inclusief artikel 5), en dit zijn niet alle zakelijk gerechtigden volgens het goederenrecht (artikel 3.3. Nieuw Burgerlijk Wetboek).

Bovendien werd er een tweede (niet door het eerste voorontwerp aangepakte) verschil opgemerkt, met name voor wat betreft de vervaltermijn van het recht op vergoeding. Twee jaar volgens VCRO en volgens het Instrumentendecreet van 26 mei 2023, maar in het Instrumentendecreet is die termijn verlengbaar.

De voorgestelde wijziging van artikel 5.6.8 is dus aangepast. Er wordt voor wat de vergoeding voor aanduiding als WORG betreft, verwezen naar de voorwaarden en modaliteiten die gelden voor de planschadevergoeding. Doordat die planschadevergoeding (en met name art. 2.6.2 VCRO) zelf verwijst naar het Instrumentendecreet, zijn er geen discrepanties meer

De hiervoor besproken optimalisering van de wijzigingsbepaling noopt niet tot aanpassingen aan de inschatting van de bestuurlijke impact zoals die ter gelegenheid van de eerste principiële goedkeuring van het voorontwerp is gebeurd (budgettaire impact, en impact op het personeel van de Vlaamse overheid en op de lokale en provinciale besturen).

➤ **Bemalingswater niet als afvalstof te beschouwd wanneer dit nuttig wordt gebruikt of terug in de ondergrond wordt gebracht**

De bepaling in de Grondwatertrein die het statuut van opgepompt grondwater wijzigt van bedrijfsafvalwater naar bemalingswater trad in werking in april 2025. De term 'bemalingswater' is momenteel niet opgenomen in artikel 3, §1, 1° van het Materialendecreet zodat er onduidelijkheid kan bestaan of bemalingswater wel of niet als afvalstof moet worden beschouwd.

Punt k) dat aan artikel 3, §1, 1°, van het Materialendecreet wordt toegevoegd, legt vast dat bemalingswater niet als afvalstof moeten worden beschouwd wanneer dit nuttig wordt gebruikt of terug in de ondergrond wordt gebracht. De milieu-impact van deze activiteiten wordt immers al geregeld via de sectorale voorwaarden in hoofdstukken 5.53 en 5.54 van Vlarem II.

➤ **Anticipatieve vergunning in het kader van complexe projecten**

Daar waar artikel 4.4.7, §1, VCRO de mogelijkheid van een anticipatieve vergunning voorziet voor handelingen van algemeen belang bij een ontwerp RUP, werd dit niet voorzien in het kader van complexe projecten.

Nochtans kan een ontwerp van projectbesluit een herkenbaar onderdeel dat geldt als RUP omvatten, terwijl men zich bij het ontwerpplan hier niet op de afwijkingmogelijkheid zou kunnen beroepen. Deze inconsistentie wordt thans weggewerkt.

Deze afstemming heeft geen budgettaire impact voor de Vlaamse overheid. Het heeft evenmin impact op het personeel van de Vlaamse overheid of op de lokale en provinciale besturen.

➤ **Versnelde invoering mogelijkheid tot ambtshalve wijziging milieuvorwaarden op initiatief adviesinstanties**

Deze mogelijkheid werd reeds voorzien in het decreet van tot wijziging van de regelgeving betreffende de omgevingsvergunning wat betreft de invoering van een modulaire omgevingsvergunningsprocedure en het omgevingsbesluit dat op vandaag is goedgekeurd maar nog niet in werking getreden. Aangezien de bijstelling van een vergunning in eerste instantie enkel inspeelt op milieuvorwaarden en pas in een volgende stap geraakt wordt aan het voorwerp of de duur, is het van belang de mogelijkheid tot ambtshalve wijziging milieuvorwaarden in voorliggend traject mee te nemen.

➤ **Aanpassingen m.b.t. de salderingsregel zoals reeds opgenomen in het principiële goedgekeurde voorontwerp**

In artikel 121 van het principiële goedgekeurde voorontwerp werd een salderingsregeling opgenomen voor situaties waarin éénzelfde RUP tegelijk min- en meerwaardes doet ontstaan op percelen in eigendom van éénzelfde eigenaar en dus tegelijk aanleiding kan geven tot planschadevergoeding en planbatenheffing in hoofde van die eigenaar.

In de thans voorgelegde tekst is die regeling legistiek en taalkundig verder op punt gezet (bijv. accurate verwijzingen bij de vermelding van meerwaarde- en schaderapport). Ook de machtiging voor de Vlaamse Regering om nadere regels vast te stellen is op punt gezet.

Tegelijk zijn twee flankerende ingrepen aan het voorontwerp van decreet toegevoegd.

Ten eerste, een wijziging aan artikel 2.6.10 VCRO waardoor in toepassingsgevallen van de salderingsregel de redactie van het meerwaaderapport voor de in de saldering betrokken percelen kan losgekoppeld worden van de redactie van het meerwaaderapport voor de rest van de percelen van het betrokken RUP. Dat is een praktische voorwaarde om de salderingsregel goed te kunnen implementeren. Zie de toelichting bij artikel 81 van het voorontwerp wijzigingsdecreet.

Ten tweede, de opname van een overgangsregeling bij de invoering van de salderingsregel. Omdat de met het Instrumentendecreet vernieuwde planschade- en planbatenregelingen nog niet lang in werking zijn, is het mogelijk en aangewezen om de salderingsregel ook toepasbaar te maken in lopende dossiers en zelfs in dossiers waar al een vergoeding werd vastgesteld of een heffing werd ingekohierd. Zie de toelichting bij artikel 130 (overgangsbepaling) van het voorontwerp wijzigingsdecreet.

De hiervoor besproken legistieke en taalkundige optimalisering, en de toevoeging van twee flankerende ingrepen aan de invoering van de salderingsregel nopen niet tot aanpassingen aan de inschatting van de bestuurlijke impact zoals die ter gelegenheid van de eerste principiële goedkeuring van het voorontwerp is gebeurd (budgettaire impact, en impact op het personeel van de Vlaamse overheid en op de lokale en provinciale besturen).

➤ **Verduidelijking van de informatieplichten VCRO en andere technische aanpassingen in VCRO en OVD zonder inhoudelijke wijziging**

De artikelen inzake de informatieplichten van de VCRO werden reeds technisch aangepast bij decreet van 26 april 2024 tot wijziging van diverse decreten, wat betreft de implementatie van het Kaderdecreet Vlaamse Handhaving van 14 juli 2023 (zie aldaar artt. 57, 58 en 59) om de formulering technisch af te stemmen op het Kaderdecreet. Zie procedurestukken aldaar VR 2023 1703 DOC.0267, VR 2023 2605 DOC.0622 en VR 2023 1512 DOC.1823). Zij zijn daarbij reeds voorgelegd aan de adviesorganen.

De voorliggende aanpassing, wijzigt inhoudelijk niets maar verduidelijkt de vorige wijziging. Dit is aangewezen gezien de bepalingen thans gelinkt zijn aan de twee decreten en dit bv. voor particulieren, die hiertoe ook gehouden zijn, zo duidelijker tot uiting komt. Verder is er bij een verwijzing nog een technische aanpassing in de nummering gebeurd die eerder onopgemerkt bleef. Ook is artikel 101, vierde lid OVD de formulering die thans gericht is op het stakingsbevel van de VCRO

omgezet naar de terminologie van het Kaderdecreet Vlaamse Handhaving (beveiligingsmaatregel) zonder inhoudelijke wijzigingen.

➤ **Vergunningen van bepaalde duur**

Het principe van een vergunning van onbepaalde duur is en blijft het uitgangspunt van de omgevingsvergunningsprocedure.

De mogelijkheden wanneer een vergunning van bepaalde duur kan worden verleend, worden decretaal limitatief opgesomd. Wanneer een vergunning voor bepaalde duur wordt verleend, zal dit uitdrukkelijk moeten worden gemotiveerd.

Voorgesteld wordt om hieraan 1 extra mogelijkheid van een vergunning van bepaalde duur aan toe te voegen, met name indirecte lozingen in grondwater, dit om te voorzien in een correcte omzetting van de Kaderrichtlijn Water.

➤ **Correctie overgangsbepalingen en inwerkingtredingsbepalingen van het decreet van 8 december 2017**

Het decreet van 8 december 2017 houdende wijziging van diverse bepalingen inzake ruimtelijke ordening, milieu en omgeving voerde de ruimtelijke beleidsplanning in de VCRO in. De overgangsbepalingen hierbij werden onvolledig afgestemd op de inwerkingtredingsbepalingen van hetzelfde decreet. Dit wordt thans rechtgezet.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

Voorliggend voorontwerp van decreet heeft geen andere bestuurlijke impact dan deze die werd weergegeven in de nota aan de Vlaamse Regering naar aanleiding van de eerste principiële goedkeuring (VR 2025 1807 DOC.0727).

4 ADVIEZEN STRATEGISCHE ADVIESRADEN & VTC

Zoals hoger aangegeven, bracht de SARO briefadvies uit op 27 augustus 2025.

De SERV liet 15 september weten niet in te gaan op de adviesvraag. De sociale partners verwijzen naar het advies dat ze hierover zullen uitbrengen in de Minaraad.

De SALV bracht advies uit op 15 september 2025.

De MinaRaad bracht advies uit op 18 september 2025.

De VTC bracht advies uit op 9 september 2025.

Voor een bespreking van deze adviezen wordt verwezen naar de memorie van toelichting.

5 VERDER TRAJECT

Het voorontwerp van decreet wordt na de tweede principiële goedkeuring voor advies voorgelegd aan de Raad van State.

Na definitieve goedkeuring door de Vlaamse Regering volgt de parlementaire behandeling.

6 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande voorontwerp van decreet houdende diverse bepalingen inzake omgeving, leefmilieu en natuur, ruimtelijke ordening en landbouw en de bijhorende memorie van toelichting;
- 2° de Vlaamse minister, bevoegd voor de omgeving, te gelasten over het voormelde voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de Raad van State, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw,

Jo BROUNS

Bijlagen:

1. Voorontwerp van decreet houdende diverse bepalingen inzake omgeving, leefmilieu en natuur, ruimtelijke ordening en landbouw
2. Memorie van toelichting
3. Briefadvies van de SARO d.d. 27 augustus 2025.
4. Mededeling van de SERV d.d. 15 september 2025
5. Advies van de SALV d.d. 15 september 2025
6. Advies van de MinaRaad d.d. 18 september 2025
7. Advies van de VTC d.d. 9 september 2025